

Република Србија
Врховно јавно тужилаштво
11000 Београд

Предмет: Захтев за приступ информацијама од јавног значаја – веза – одговор на претходне захтеве за приступ информацијама, ваш број ПИ.бр. 19/23 од 28.04.2023. и ПИ.бр.21/23 од 19.05.2023.

Поштовани, овим путем упућујемо нови захтев за приступ информацијама од јавног значаја, који је у непосредној вези са претходна два (захтев од 24.04.2023), на који сте нам одговорили у допису под бројем ПИ.бр. 19/23 од 28.04.2023, односно дописом број ПИ.бр 21/23 од 19.05.2023 којим сте нам одговорили на захтев упућен 11.05.2023.

У претходном допису сте нам пружили информацију да је наративни „Годишњи извештај – Рад јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“ израђен у програму Word, а да је статистички део извештаја израђен у „Excelu“ (вероватно: „Excel“), из чега закључујемо да су ти документи постојали, односно да су били у поседу ВЈТ (раније РЈТ). Захваљујемо се на тој информацији.

У погледу одговора на тачке 2. и 3. нашег другог захтева, одговор није потпун. Имајући у виду достављене информације под тачком 1, овим (трећим) захтевом тражимо следеће информације:

1. Информацију о томе да ли Врховно јавно тужилаштво **и даље поседује документ - наративни** „Годишњи извештај – Рад јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“, који је израђен у програму „Word“, и да ли га и даље чува у облику „Word“ документа (екстензије .doc, .docx и слично), а ако не, у којем облику га чува осим штампаног и скенираног. Ову тачку захтева треба разумети као захтев за добијањем обавештења у смислу члана 5, ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја о томе да ли орган власти поседује све информације које садржи наративни део „Годишњег извештаја – Рад јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“ у наведеном облику.
2. Информацију о томе да ли Врховно јавно тужилаштво **и даље поседује документ – статистички** део „Годишњег извештаја – Рад јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“, који је израђен у програму „Excel“ и да ли тај документ и даље чува у облику „Excel“ документа (екстензије .xls, .xlsx и слично), а ако не, у којем облику га чува осим штампаног и скенираног. Ову тачку захтева треба разумети као захтев за добијањем обавештења у смислу члана 5, ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја о томе да ли орган власти поседује све информације које садржи статистички део „Годишњег извештаја – Рад јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“ у наведеном облику.
3. Уколико Врховно јавно тужилаштво **више не поседује** неки од докумената из тачке 1.

- и 2. овог захтева, овим путем тражимо информацију о разлозима уништења тих докумената (нпр. општи акт који налаже запосленима да униште документе, налог претпостављеног да се документи униште у овом конкретном случају, извештај о хакерском нападу услед кога је дошло до брисања већег броја докумената, службена белешка). Ову тачку захтева треба разумети као захтев за добијањем обавештења у смислу члана 5, ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја о томе да ли орган власти поседује информације о разлозима за уништење докумената, а примера ради су наведене поједине врсте докумената који би могли да буду у поседу ВЈТ и који би могли садржати информације о разлозима за уништење докумената.
4. Уколико Врховно јавно тужилаштво и даље поседује документе из тачака 1. и 2. овог захтева, овим путем тражимо достављање тих докумената, односно копија тих докумената које би биле израђене у истом облику у којем је израђен оригинални документ, електронским путем, на адресу ts@transparentnost.org.rs Напомињемо да се захтевом за достављање документа, односно копије документа, траже **све информације које наведени документи садрже**, како оне које су видљиве из јавно објављеног скенираног „Годишњег извештаја – Рад јавних тужилаштава на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“, на страницама од садржаја закључно са страницом 187, када је реч о информацијама објављеним у наративном делу, односно од странице број 1. закључно са страницом 399, када је реч о информацијама објављеним у статистичком делу Годишњег извештаја, тако и оне које нису видљиве из скенираног „Годишњег извештаја“, јер су везане за својства електронских докумената (нпр. информације које омогућавају вршење рачунских операција и разврставање података у програму Excel, информације које омогућавају копирање текста у програму Word итд.).

Образложење:

У одговору на наш претходни захтев за приступ информацијама, обавестили сте нас да су два документа – годишњи наративни извештај, израђен у програму „Word“, као и годишњи статистички извештај, израђен у програму Excel, **сублимирани** у „Годишњи извештај – Рад јавних тужилаштава на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години, те да је „тако израђен извештај у два дела – наративни и статистички предат на штампање и скенирање“.

Даље сте навели да овај (сублимирани?) извештај Врховно јавно тужилаштво не поседује ни у ком облику осим штампаног и скенираног. Међутим, нисте одговорили на тачку 2. претходног (другог) захтева за приступ информацијама у делу у којем је тражена информација о томе да ли ВЈТ поседује **више докумената** који заједно чине „Годишњи извештај – Рад јавних тужилаштава на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2022. години“, у било ком облику осим штампаног и скенираног. То јест, можда и јесте одговорили, али не на начин који би био јасан.

Није, наиме јасно шта се тачно догодило у процесу „сублимације“ два документа, наративног и статистичког дела Годишњег извештаја ВЈТ за 2022, односно, на који начин је „сублимација“

извршена.

„Речник српскога језика“, Матице Српске из 2011, на страници 1259¹, под појмом сублимисати (алтернативно: „сублимирати“) препознаје два могућа значења: прво се односи на извршење хемијског процеса сублимације. Друго значење је „претворити, или претварати у нешто више, узвишено“, односно „уздићи до највишег степена“. Када је реч о „сублимацији“ исти речник каже да се ради о „претварању чврсте материје непосредно у пару и њено хлађење у чврсто тело“.

Уверени смо да израз нисте користили у хемијском значењу, и да сте желели да кажете да је од два документа начињен један нови. Претпостављамо да сте то учинили или тако што сте одштампали наративни и статистички извештај непосредно из програма Word и програма Excel, па потом тако одштампани материјал претворили у нови (скенирани) PDF документ. Друга могућност која нам је позната би била да сте два документа (један из програма Word и други из програма Excel) објединили у један документ коришћењем неког програма који то омогућава (нпр. PDF)², да сте затим тај (нескенирани) PDF документ одштампали и потом од тих штампаних копија израдили скенирани PDF документ. Ни у једном од два овде описана процеса се првобитни документи (један из програма Word и други из програма Excel) не уништавају нити губе првобитна својства. Такође, не видимо било који ваљани разлог због којег би ВЈТ себе лишило могућности да претражује податке из сопственог годишњег извештаја, па да би приступило уништењу оригиналних Word и Excel докумената након њиховог штампања или спајања у нови документ. Стога верујемо да их Врховно јавно тужилаштво ове документе и даље поседује, а за сваки случај, то проверавамо и захтевом за приступ информацијама у смислу члана 5. ст. 1.

У вези са вашим разматрањем теме (не)једнакости документа и информације, тачно је да то нису идентични појмови. Иако је то и до сада било очигледно, напомињемо да када тражимо копију неког документа, у ствари тражимо копију **свих информација** које су садржане у том документу, а које по природи ствари, могу бити видљиве из достављене копије у датом облику. То смо изричито и навели у овом новом захтеву, под тачком 4. Такође смо у овом новом захтеву ствар поставили алтернативно, тако да нам можете доставити оригиналне Word и Excel документе (ако вам је тако лакше) или њихове копије у истом том облику. Како бисмо предупредили евентуално одбијање захтева уз позивање члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, посебно смо нагласили да предмет захтева нису само оне информације које су видљиве из скенираног документа, већ и оне информације које по својој природи садрже електронски документи.

¹<https://archive.org/details/rechnik-srpskoga-jezika-2011/page/1258/mode/2up?q=%D1%81%D1%83%D0%B1>

² <https://helpx.adobe.com/acrobat/using/merging-files-single-pdf.html#:~:text=In%20Acrobat%2C%20choose%20Tools%20%3E%20Combine,from%20the%20Add%20File%20menu>

У вези са тврдњом да неке од информација које смо тражили „нису садржане у документу“, оне нису тачне.

Информација о томе у којем програму је израђен одређени документ, садржана је у самом том документу. На пример, у српској верзији програма „Word“, тај податак се налази у оквиру секције „Датотека-Информације-Својства (прикажи сва Својства)“. Такође, информација о томе у којем програму орган власти израђује поједине своје документе може бити садржана и у другим документима (нпр. интерне процедуре, уговор о куповини програма, упутства за израду прилога за Годишњи извештај итд.). У том смислу, уместо једноставног и у овој ситуацији сасвим примереног одговора (информације) у којим програмима су израђени документи, могли сте нам доставити изводе из докумената које поседујете, а где се налазе тражене информације.

Слично томе, информација о томе да ли РЈТ (ВЈТ) поседује одређени документ садржана је у једном или више докумената. Прво та информација је видљива из самог документа о коме је реч (ако га орган власти поседује). Такође, она може бити видљива и из других докумената (нпр. унутар информационог система у који се уносе поједини документи настали у раду органа власти, а који омогућава претрагу).

Поред тога, при тумачењу обавеза органа власти, када је реч о давању информације о поседовању информација, требало би имати у виду и одредбе члана 5. Закона. У допису сте цитирали те одредбе, али из њих нисте извели потпуне закључке. Према одредбама става 1. тог члана „Свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна“. У другом ставу се гарантује право (свакога) „да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.“

Из наведеног следи да је законодавац желео да направи разлику између ситуација када орган власти пружа обавештење о томе да ли поседује информацију од јавног значаја и остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја на неки од других прописаних начина (увид у документ, добијање копије документа). Док је за остваривање увида у документ и добијање копије документа очигледно нужно да тражена информација буде садржана у једном или више докумената, то није случај када је у питању „информација о поседовању информација“. Разлику је лакше разумети у ситуацијама где орган власти *не поседује* информацију која је предмет интересовања. Тада ће овлашћеним лицима у органу власти бити познато или ће моћи да на основу претраге утврде да неке информације/документе не поседују, иако у моменту пријема захтева не постоји ни један документ у којем се констатује „непоседовање“ информације.

Замислимо примера ради да је неки медиј објавио текст у којем се износе нетачни подаци о раду ВЈТ и да јавност занима да ли је ВЈТ реаговало на објављивање тог текста упућивањем захтева за објављивање исправке (деманти). Тражилац би могао да вам упути једноставно

питање: „Да ли је ВЈТ упутило захтев за исправку текста објављеног у ...“ или би могао да формулише захтев за приступ информацијама („Да ли ВЈТ поседује документ који садржи захтев за исправку текста објављеног у ...“). Уколико ВЈТ није израдило деманти, а поготово ако није ни разматрало његову израву, неће постојати ни један документ који би садржао информације о томе да ВЈТ *не поседује* тражене информације. Свеједно, ВЈТ би имало и могућност и обавезу да по захтеву поступи и да наведе у одговору да не поседује тражене информације.

За Транспарентност Србија
Александра Ајданић

Београд, 2. јун 2023.

Прилози:

[Zahtev za pristup informacijama - RIT godišnji izveštaj](#)

[Odgovor RIT - godišnji izveštaj](#)

[Drugi zahtev za pristup informacijama - RIT godišnji izveštaj](#)

[Drugi odgovor RIT](#)